

דף י"ד.

(המשך מגמרא דף י"ג)

וצריכא (כל הני דשמואל) דאי נאמר הלכה כר"ש שזורי, ה"א שסבר יש בילה, קמ"ל שאמר אין בילה. ואי אמר אין בילה, ה"א שאין תקנה לעשר קטניות שהשרישו קודם ר"ה שנתערבו עם מה שהשרישו לאחר ר"ה, קמ"ל הלכה כר"ש שזורי, ואי אשמעינן הני תרתני, יהא קשיא דשמואל אשמואל, קמ"ל שאמר הכל הולך אחר גמר פרי.

ואם אמר הכל הולך אחר גמר פרי, ולא אמר הלכה כר"ש שזורי, ה"א אפילו בתבואה וזיתים הולכין אחר גמר פרי, קמ"ל שדוקא לענין ר"ש שזורי שמייירי בקטניות, אבל בתבואה וזיתים הולכים בתר שליש.

ואם נאמר הלכה כר"ש שזורי, ועוד אמר הכל הולך אחר גמר פרי, ה"א שסבר שלעולם אין בילה, קמ"ל שיש בילה ליין ושמן.

תניא רבי יוסי הגלילי אומר "באספך מגרנד ויקבך"

מה גורן ויקב מיוחדין שגדלין על מי שנה שעברה ומתעשרין לשנה שעברה, הרי שהלכה בהן תורה אחר שנה שהביאה שליש - אחר השנה שגדלו במימיה, שהבאת שליש שלהן היא גדילתן, שמאותה שעה ראויה לקצור בדוחק, אף כל שגדילין על מי שנה שעברה כגון פירות האילן (שכל גדילת פירותיו ע"י שהעלאת שרף האילן לפני חנטה היא) מתעשרין לשנה שעברה, יצאו ירקות שגדילין על מי שנה הבאה, ומתעשרין לשנה הבאה. (ומעשרות פירות האילן וירקות מדרבנן ואסמכתא היא)

ר"ע אומר "באספך מגרנד ויקבך"

מה גורן ויקב מיוחדין שגדילין על רוב מים ומתעשרין לשנה שעברה, אף כל שגדילין על רוב מים כגון פירות האילן מתעשרין לשנה שעברה, יצאו ירקות שגדילין על כל מים, מתעשרין לשנה הבאה.

מאי בניייהו, א"ר אבהו בצלים הסריסין ופול המצרי איכא בניייהו,

דתנן בצלים הסריסין ופול המצרי שמנע מהם מים ל' יום לפני ר"ה מתעשרין לשעבר ומותרין בשביעית, ואם לאו, אסורין בשביעית ומתעשרין לשנה הבאה.

ופירש רש"י שר"י הגלילי סבר כמשנה זו שכיון דמנע מהם מים ל' יום לפני ר"ה נמצאו גדילין על מי שנה שעברה, ולכן מתעשרין לשנה שעבר, ולר"ע הרי גדילין על כל המים ומתעשרין לשנה הבאה.

ועוד פירש רש"י פשט שני בשם "רומיים" שמשנה זו אליבא דר"ע, שכיון שמנע מהם מים ל' יום לפני ר"ה, הוי כגדילין על רוב מים.